

BLOG

HOEDER VAN INTEGRITEIT

Jan Willem Taams, organisator en monitor

CONTEXT

Onlangs organiseerde Stichting Een-Twee een workshop positionering voor Compliance Officers (CO). De Marden Group was zo vriendelijk hiervoor haar locatie beschikbaar te stellen en de borrel aan te bieden. De bijeenkomst stond in het teken van *‘De CO als hoeder van integriteit’*. Dit thema is gekozen naar aanleiding van een publicatie in het FD met als opvallende quote: *‘CO’s moeten meer hun verantwoordelijkheid nemen en tegen topmanagement durven zeggen dat zij toezien op de integere bedrijfsvoering. Maar dat is spannend. Je hebt immers te maken met bestuurders, vooral in de financiële sector, die het nog vooral belangrijk vinden dat financiële doelstellingen worden gehaald.’*

VRAGEN

CO Geert Vermeulen leidde de bijeenkomst in onder andere met de vraag:

- Is er een rol voor CO’s m.b.t. integriteit, gedrag en cultuur? *Zo ja, willen CO’s hierover adviseren, mogen zij dat en kunnen zij dat?*

Stichting Een-Twee voegde daar de vraag aan toe: *‘Durf je als CO je positie in te nemen?’*

Aan de hand hiervan werd een vernieuwende, spannende en beproefde werkvorm door Stichting Een-Twee geïntroduceerd. In een korte workshop positionering werden een aantal rollen geïnventariseerd. Zo werden onderkend: bestuur, samenleving, toezichthouder, autonomie, wens van

de CO, verantwoordelijkheid, voor wie doet de CO het en waarom doet de CO wat hij doet. Alle deelnemers werden uitgenodigd zich te verplaatsen als representant in één van de rollen. De representanten werden ad random gepositioneerd in de beschikbare ruimte. Moderator Tineke Brackel begeleidde de workshop door het stellen van vragen en het proces precies te volgen. Dynamiek was het gevolg en de verhoudingen werden keer op keer anders doordat iedere beweging, hoe minimaal ook, effect had op de deelnemers.

OBSERVATIES

Interessant om te zien was dat, ondanks enige onwennigheid, de dynamiek vrij snel op gang kwam. Het systeem was heel beweeglijk en zoekende doordat niet altijd helder was hoe de onderkende rollen bij elkaar pasten. Wel werd voor iedereen direct duidelijk dat er op het bestuur heel veel afkomt. Iedere rol had de neiging zich dicht bij het bestuur te positioneren. Dit gaf het bestuur een beklemmend gevoel en zelfs de behoefte om te vluchten uit de ontstane situatie. Bij verplaatsing van het bestuur bewogen alle representanten opnieuw in de richting van het bestuur. Het bestuur had behoefte aan vastigheid door alles wat op het bestuur afkwam. Boeiend was ook te zien op welke wijze andere rollen zich tot elkaar verhouden.

Zo bleef de rol 'voor wie doe ik het als CO' het meeste op afstand van andere representanten zodat altijd zicht bleef juist op die anderen.

REFLECTIE

De workshop werd vervolgd met reflectie gericht op persoonlijke en professionele ontwikkeling onder leiding van moderator Martin van Leeuwen. Door de eerdere ervaringen in de workshop werd het een constructieve dialoog met prima intervisie en dito tegenspraak. Representant samenleving vond het een beetje onheilspellend wat er gebeurde. 'Dat klopt ook in die rol' legde Tineke Brackel uit. Veel thema's zijn in transitie en dat betekent voor de samenleving als geheel onzekerheid. Een andere deelnemer vond het diffuus voor wie de CO het allemaal doet. Representant bestuurder wilde zelf de verantwoordelijkheid en hield bij voorkeur de samenleving meer op afstand. Daarbij wenst de bestuurder een CO meer vanuit persoon, vanuit integriteit en vanuit autonomie in plaats van functie. 'Waar staat de CO dan?', was de vraag die opkwam. Representant verantwoordelijkheid zag dat de bestuurder veel meer aangesproken dient te worden op de persoonlijke drijfveren. Ook werd gezien dat alle rollen behoorlijk dicht bij elkaar stonden en dat meer onderlinge ruimte verfrissend kan werken. Tineke Brackel legde de behoefte van mensen om ergens bij te horen uit. Dat brengt loyaliteit met zich mee en dat kan belemmerend werken. Uiteindelijk is trouw zijn aan jezelf, aan eigen waarden, cruciaal. Vanuit deze kwaliteit kan meer ruimte worden ingenomen en durft de CO een standpunt in te nemen. Dat zijn stappen die nodig zijn voordat de CO functioneert als hoeder van integriteit.

Essentieel is dat angst voor ontslag door de bestuurder dient plaats te maken voor vertrouwen in eigen kwaliteit en toegevoegde waarde. Dat maakt de CO onafhankelijk in 'state and mind'.

EVALUATIE

De professionele deelnemers koppelden tijdens de evaluatie open terug dat het een bijzondere ervaring was. Zij spraken over 'boeiend, leren door te beleven, verrassend, smaakt naar meer en gesprekken zijn goed, dit is beter'. Tijdens de workshop werd een beroep gedaan op de soft skills waardoor meer inzicht en bewustzijn over feitelijk handelen ontstond. Deelnemers hadden ook de vraag hoe nu verder? Juist daarvoor is Stichting Een-Twee opgericht. De Stichting beschikt hiervoor over een divers palet van instrumenten, waarvan de workshop positionering er één is.

Stichting Een-Twee is een opleidings- en ontwikkelingsinstituut voor iedereen die wil veranderen. De missie van Stichting Een-Twee: 'Van ambities succes maken'.

Stichting Een-Twee heeft twee doelstellingen:

- Samenbrengen van professionals uit diverse disciplines waardoor een creatief kader ontstaat voor vernieuwende oplossingen van complexe vraagstukken;
- Verbeteren van persoonlijke effectiviteit en ontwikkelen van professionele vaardigheden, verbonden met thema's die relevant zijn in en voor het publieke domein.

